

کلونینگ و تعیین توالی ژن انتقال‌دهنده هگزوز ۲ (HXT2) از مخمر

ساکارومایسس سرویزیه سویه ایرانی

صالح امیری^{۱*} (M.Sc)، علیرضا تارنژاد^۲ (Ph.D)، غلامرضا شریفی سیرچی^۱ (Ph.D)

۱- دانشگاه شهید باهنر کرمان، گروه بیوتکنولوژی کشاورزی

۲- دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، دانشکده کشاورزی، گروه بیوتکنولوژی

چکیده

سابقه و هدف: ساکارومایسس سرویزیه دارای ۲۰ ژن کدکننده پروتئین‌های انتقال‌دهنده هگزوز شامل HXT1، HXT17، GAL2، SNF3 و RGT2 می‌باشد. از میان این خانواده ژنی، هفت ژن (HXT1-HXT7) نقش مهمی در فرآیند تولید الکل دارند. هدف این مطالعه شناسایی و جداسازی ژن HXT2 از ژنوم مخمر ساکارومایسس سرویزیه از طریق PCR و کلونینگ آن در وکتور دارای پروموتور بیانی مناسب به منظور پایه‌ای برای طراحی پلاسمید بیانی و نهایتاً مخمر نوترکیب در ایران بود.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق پس از تهیه پرایمرهای اختصاصی، ژن مورد نظر با روش PCR تکثیر یافت و به پلاسمید pTZ57R/T با کمک آنزیم‌های برشی EcoRI و HindIII منتقل گردید. پس از ترانسفورم pTZ57R/THXT2 به درون باکتری حد واسط اشیرشیاکلی، پلاسمید نوترکیب با روش هضم آنزیمی و نرم‌افزاری مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: ژن HXT2 که به وسیله Restriction Enzyme جدا شده بود دارای اندازه صحیح در الکتروفورز ژل آگاروز می‌باشد. بررسی نرم‌افزاری نشان داد که این ژن پروتئین با وزن مولکولی ۵۹/۸۴۰ کیلو دالتون را کد کرده و دارای ۵۴۱ اسید آمینه و نقطه ایزوالکتریک آن ۸/۳ می‌باشد. نتیجه‌گیری: در این مطالعه ژن HXT2 از طریق بهینه‌سازی PCR از ساکارومایسس سرویزیه سویه ایرانی جدا و در یک میزبان پروکاریوتیک، کلون شد. این اولین گزارش از جداسازی و کلونینگ این ژن از طریق مهندسی ژنتیک در ایران است که می‌تواند برای کلونینگ در وکتور بیانی به منظور افزایش راندمان تولید الکل طی فرآیند تخمیر الکلی به کار برده شود.

واژه‌های کلیدی: کلونینگ، ساکارومایسس سرویزیه، ژن HXT2، پلاسمید نوترکیب pTZ57R/THXT2

مقدمه

با ظهور علم ژنتیک مولکولی و مهندسی ژنتیک تغییرات گسترده در بیوتکنولوژی صورت گرفت که یکی از پیامدهای آن بهبود صنعتی تخمیر الکلی توسط ساکارومایسس سرویزیه می‌باشد. تخمیر یک فرآیند بیولوژیکی است که طی آن مخمر به‌عنوان یک کاتالیزور زنده باعث تبدیل کربوهیدرات‌ها به

اتانول می‌شود. هر چند امروزه مخمر ساکارومایسس سرویزیه به عنوان میکروارگانیسم برتر برای تولید الکل شناخته شده است ولی برای تولید الکل در مقیاس صنعتی اطلاعات جامعی در دست نیست، به همین دلیل در سال‌های اخیر پژوهش‌های گسترده‌ای در مورد کاربرد مخمرها برای تولید الکل شروع شده است. امروزه از روش‌های مختلف ملکولی نظیر تکنیک

میل ترکیبی متوسط $Km=10\text{ mM}$ برای گلوکز می باشد. این ژن در سلول های مخمر رشد یافته در غیاب گلوکز یا در غلظت پایین گلوکز، بیان می شود. تنظیم بیان این ژن تحت کنترل ژن های *Mig1* و *Rgt1* می باشد. علاوه بر این فاکتور، عواملی مثل فشار اسمتیک، گرسنگی حالت فیزیولوژیکی سلول های مخمر نیز در بیان این ژن تاثیر دارد [۶،۵]. *Fillion* و همکاران در سال ۱۹۸۹ این ژن را از طریق تشکیل کتابخانه ژنومی و *cDNA*، از سویه ساکارومایسس سروریزه جدا و کلون کردند [۹]. آرتور و همکاران در سال ۱۹۹۰ با آزمون ساترن بلاتینگ نشان دادند که ژن *HXT2* در سمت راست بازوی کروموزوم شماره XIII نزدیک سانترومر قرار دارد هم چنین این ژن همولوژی بالایی را با ژن های *RHO1* و *GAL2* نشان می دهد [۶]. در این تحقیق هدف این است که ژن *HXT2* با توالی صحیح کلون و از نظر ترادف ژنی بررسی گردد تا بتوان آن را در مطالعات بعدی از نظر ساختاری، فیزیولوژیکی و ایمنی شناختی مورد بررسی قرار داد. اما قبل از هر کاری باید با استفاده از روش های مهندسی ژنتیک سیستمی طراحی شود تا ژن مورد نظر با طول ۱۶۲۱ جفت بازی جداسازی و در داخل وکتور مناسب کلون گردد و با طراحی پلاسمید حاوی پروموتور الکل دهیدروژناز امکان بیان بیش تر این ژن را فراهم کرد تا میزان تولید الکل بیش تری در طی تخمیر الکلی توسط ساکارومایسس سروریزه به دست آید. با انجام موفقیت آمیز این همسانه سازی می توان سیستمی را جهت ساخت پلاسمیدهای حاوی سایر ژن های این خانواده معرفی و در جهت بیان این ژن ها به کار برد.

مواد و روش ها

سویه ساکارومایسس سروریزه سویه ایرانی بوده که در نانوائی و شیرینی پزی استفاده می شود و از شیرینی پزی و نانوائی تهیه شده است و یک سویه استاندارد جهانی می باشد. پلاسمیدها، آنزیم ها نظیر *Taq DNA*، *T4 DNA ligase*، *polymerase* و آنزیم های محدودکننده از شرکت سینازن خریداری شد *KB ladder* و *Agarose gel DNA extraction*

کلونینگ در ایجاد استرین های نو ترکیب ساکارومایسس سروریزه جهت بهبود راندمان تولید الکل طی فرایند تخمیر الکلی توسط ساکارومایسس سروریزه صورت گرفته است [۲،۱]. در انتهای قرن بیستم توجه ویژه ای به تولید مخمر های صنعتی نو ترکیب به کمک به نژادی و دست ورزی ژنتیکی صورت گرفته است. دست کاری ژنتیکی استرین های صنعتی با استفاده از تکنیک های کلاسیک (موتاسیون، هیبریداسیون، الحاق پروتوپلاست) منجر به بهبود صفات مانند ظرفیت تخمیری، تحمل به اتانول، تخمیر سریع نان، تحمل به فشار اسمزی و تحمل به اسیدهای آلی شده است. با توسعه بیولوژی مولکولی در بیست سال اخیر مطالعه گسترده ای روی ساکارومایسس سروریزه، میکروارگانیسم اصلی در فرآیند تخمیر الکلی صورت گرفته است. یکی از مهم ترین روش های به نژادی، کاربرد تکنیک های *DNA* نو ترکیب است که در سال ۱۹۹۳ توسط *Barre* و در سال ۱۹۹۸ توسط *Dequin and Blonding* معرفی و وارد عرصه رقابت با سایر روش های ژنتیک مولکولی شد [۲]. بررسی ها در سال های اخیر نشان می دهد که جذب هگزوزهای نظیر گلوکز، فروکتوز، مانوز توسط سلول های مخمر ساکارومایسس سروریزه (مخمر نانوائی) وابسته به پروتئین های انتقال دهنده های هگزوز غشایی می باشد. این پروتئین ها جزء پروتئین های انتگرال غشایی می باشد. پروتئین های انتگرال معمولاً کروی هستند و به خودی خود آمفی پاتیک هستند. انتقال قند از عرض غشای پلاسمایی اولین مرحله ضروری در متابولیسم قند در ساکارومایسس سروریزه می باشد [۷،۴]. ساکارومایسس سروریزه دارای چندین انتقال دهنده هگزوز هستند که انتقال گلوکز، فروکتوز و مانوز را از طریق انتشار تسهیل شده بر عهده دارند. خانواده انتقال دهنده هگزوز در مخمر شامل پروتئین های *Hxt1p-Hxt17p* و *Rgt2p*، *Snf3p*، *Gal2p* می باشند [۸،۳]. ژن های *HXT* الگوی بیان متفاوتی داشته و تنظیم آن ها به شدت تحت ویژگی کینتیک انتقال دهنده می باشد و گلوکز اولین فاکتور کنترل کننده بیان این ژن ها می باشد. حمل کننده *Hxt2p* الگوی بیان فوق العاده ای دارد. این حمل کننده دارای

۹۵°C و انجام ۳۷ سیکل متوالی (۹۵°C به مدت ۲ دقیقه، ۵۰°C به مدت ۱ دقیقه، ۷۲°C به مدت ۱ دقیقه و ۳۰ ثانیه) بود.

آنزیم‌های محدودالانتر و تهیه پلاسمید نوترکیب. بعد از تکثیر ژن توسط پی‌سی‌آر، محصول کپی شده پس از خالص‌سازی توسط کیت کیازن توسط دو آنزیم EcoRI و HindIII به صورت انتهای‌های چسبان در آمد و پلاسمید pTZ57R/T (Novagen) به‌وسیله همین دو آنزیم محدودکننده برش داده شد و توسط آنزیم T4 ligase (Roche) و کتور و ژن به یک‌دیگر الحاق شدند. پلاسمید pTZ57R/T دارای ژن مقاومت به آمپی‌سیلین و پرموتور T7 می‌باشد. این وکتور حاوی ژن LacI بوده که توسط الفاکر IPTG فعال می‌گردد. طراحی آغازگرها به گونه‌ای بوده است که در طرف ۵ آن‌ها سکانس‌های برشی EcoRI و HindIII به ترتیب شماره (۲) و (۱) قرار داشت. هم‌چنین کدون آغازی ATG درست در محل HindIII قرار گرفت تا ژن مربوط به طور هم‌خوان در امتداد بر چسب هستیدینی (GxHis-Tag) و سکانس پایانی (T7 Terminator) قرار گیرد.

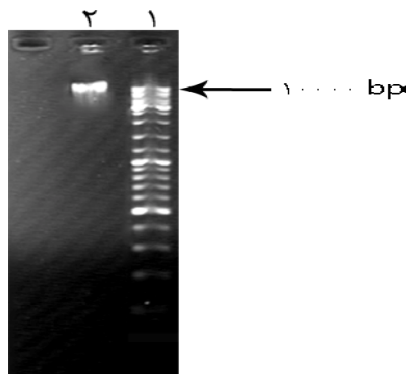
ترانسفورماسیون. محصول تخلیص شده‌ی PCR حاوی ژن HXT2 با استفاده از "product cloning InsT/A Clon kit" به داخل پلاسمید PTZ57R/T کلون شد. ترانسفورماسیون به وسیله شوک حرارتی به این ترتیب بود: قرار دادن باکتری مستعد شده بر روی یخ به مدت ۱۰ دقیقه، انتقال پلاسمید نوترکیب به داخل این باکتری، قرار دادن باکتری DH5 α حاوی وکتور بر روی یخ به مدت ۲۰ دقیقه، شوک حرارتی در ۴۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۵۵ ثانیه، اضافه کردن محیط کشت LB مایع به ویال حاوی باکتری به میزان ۱۰۰ μ l، شیکر کردن به مدت یک ساعت، سپس کشت دادن باکتری نوترکیب بر روی محیط کشت LB آگار حاوی آنتی‌بیوتیک آمپی‌سیلین، انکوبه در ۳۷ درجه سانتی‌گراد در طول شب.

kit محصول شرکت (Roch) و PCR product cloning kit شامل پلاسمید pTZ57R فرآورده شرکت Fermentase بود. محیط کشت اختصاصی YPD حاوی دکستروز، پیتون و عصاره مخمر از شرکت Merck تهیه شده بود.

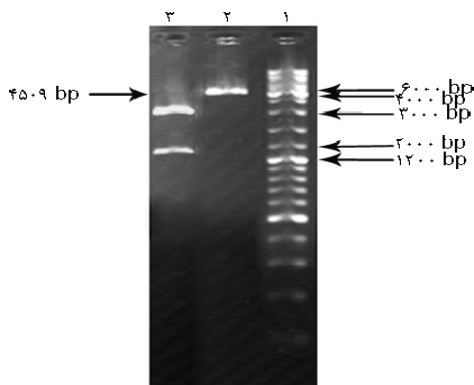
کشت مخمر ساکارومایسس سرویزیه. پس از کشت مخمر در محیط اختصاصی YPD حاوی ۱۰gr دکستروز، ۲۰gr پیتون و ۱۰gr عصاره مخمر و رشد تک‌کلنی‌ها، با استفاده از لوپ به محیط کشت مایع تک‌کلنی را منتقل و به مدت یک شبانه روز در شیکر انکوباتور در دمای ۲۷ درجه سانتی‌گراد قرار داده و از آن جهت استخراج DNA ژنومی استفاده می‌گردد.

جداسازی DNA. برای جداسازی DNA با وزن ملکولی بالا ابتدا یک کلونی از مخمر به ۵ میلی‌لیتر محیط کشت مایع YPD افزوده می‌شود و به مدت یک شبانه روز در شیکر انکوباتور در دمای ۲۷ درجه سانتی‌گراد قرار داده شد تا رشد کند. سوسپانسیون حاصله را در داخل بافر استخراج (GTES) که حاوی EDTA (۵۰mM)، Tris-Hcl (۵۰mM)، SDS (۱mM) ریخته و در دمای ۶۵ درجه سانتی‌گراد به مدت یک ساعت قرار داده شد. با سانتریفیوژ ۴۰۰۰ rpm به مدت ۱۰ دقیقه دو تا فاز حاصل می‌شود فاز پایینی دور ریخته و فاز بالایی به میکروتیوب جدید منتقل و یک میکرولیتر RNase A به آن اضافه و به مدت ۱۵ دقیقه در دمای ۳۷°C در انکوباتور قرار داده شد. پس از آن، با کمک فنل-کلروفرم-ایزوامیل‌الکل و بعد استات سدیم (۳M)، DNA حاصل را رسوب داده و رسوب حاصله در اتانول نگه‌داری شد.

طراحی پرایمر و روش PCR. ابتدا پرایمرهای مناسب با سکانس زیر طراحی شدند. متوالی 5'CCAAGCTT1CCCATGGGCAACATAATGTCTG AATTCGC3' به عنوان پرایمر جلوبر و متوالی 5'GCTACGAATTC2TCTCTTATTCCTCGGAAAC TCT3' به عنوان پرایمر معکوس در نظر گرفته شدند. برنامه انجام PCR شامل دناتوراسیون اولیه به مدت ۵ دقیقه در

شکل ۲. نتایج حاصل از الکتروفورز محصول PCR بر روی ژل آگارز
۱٪. ستون ۱: مارکر ۱۰۰۰ bp. ستون ۲: محصول تکثیر شده ژن HXT2

شکل ۳: باند حاصل از الکتروفورز محصول به دست آمده از عمل هضم
آنزیمی با آنزیم های EcoRI و Hind III روی پلاسمید نو ترکیب
استخراج شده از پرگنه سفید بر روی ژل آگارز ۱٪. ستون ۱: مارکر.
ستون ۲: پلاسمید حاوی قطعه درجی هضم نشده. ستون ۳: پلاسمید
نو ترکیب برش داده شده با آنزیمهای برشی مربوط به ژن HXT2

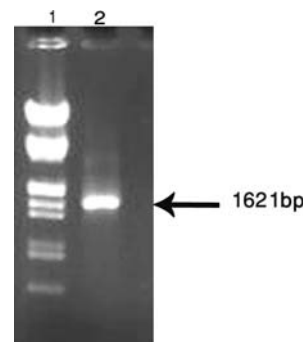
آماده سازی نمونه ها برای تعیین ترادف نوکلئوتیدی: نمونه
کلون شده بعد از الکتروفورز و اطمینان از تشکیل باند مورد
نظر، تعیین ترادف شد. بدین منظور ۹۰ μl از پلاسمیدی که با
کیت استخراج شده بود، به مدت دو ساعت در دستگاه
Concentrator قرار داده شد تا فاز مایع حذف گردد. آن گاه
نمونه مورد نظر نام گذاری و برای تعیین ترادف نوکلئوتیدی به
کمپانی ماکروژن، کشور کره جنوبی ارسال گردید.

تعیین ترادف قطعات ژنی تکثیر شده و مقایسه آن با سایر
ژن های موجود در بانک جهانی ژن. نمونه پس از ارسال به
کمپانی ماکروژن با دستگاه Automatic Sequencer 3730 XL
تعیین ترادف شد. به منظور تعیین توالی ژن مورد نظر، نتایج

آنالیز پلاسمید. استخراج پلاسمید در مقیاس کم با استفاده
از روش لیزر قلیایی از اکولای سویه DH5α انجام شد.
پلاسمیدهای استخراج شده از کلنی های سفید در مقایسه با
پلاسمید کنترل (وکتور pTZ57R/T بدون قطعه درجی) روی
ژل آگارز ۱٪ اندازه سنگین تری داشتند. سپس وکتور حاوی
ژن با توجه به جایگاه های برش با آنزیم های EcoRI و
HindIII بریده شدند و از بین آن ها پلاسمیدی که الگوی هضم
آنزیمی مورد انتظار را نشان می داد، به عنوان کلونی مورد نظر
انتخاب گردید.

نتایج

PCR، کلونینگ و آنالیز پلاسمید: پس از استخراج
DNA ژنومی مخمر، پی سی آر به منظور تکثیر ژن HXT2
(کدکننده پروتئین انتقال دهنده) با استفاده از آغازگرهای
طراحی شده H2AF و H2AR اجرا گردید. محصول PCR
یک باند ۱۶۲۱ جفت بازی روی ژل آگارز نشان داد که
مطابقت با ژن HXT2 موجود در NCBI داشت. بنابراین
آغازگرهای طراحی شده با نرم افزارهای Primer preming و
Fast PCR برای تکثیر ژن HXT2 صحیح عمل کرده است
(شکل ۲). هم چنین هضم آنزیمی پلاسمید نو ترکیب
pTZ57R/T-HXT2 با آنزیم های برشی EcoRI و HindIII
نشان داد که ژن HXT2 به طور صحیح در کاست بیانی مورد
نظر قرار گرفته است (شکل ۳).

شکل ۱. DNA ژنومی استخراج شده از مخمر ساکارومایسس سرویزیه

مولکولی ۵۹/۸۴ کیلو دالتون را کد کرده و دارای ۵۴۱ اسید آمینه می‌باشد و هم‌چنین دارای نقطه ایزوالکتریک ۸/۳ می‌باشد. در نهایت ما توانستیم برای اولین بار استفاده از پلاسمید pTZ57R/T این ژن را با توالی صحیح کلون کنیم. در این تحقیق، آنالیز توالی ژن HXT2 کلون شده در پلاسمید pTZ57R/T با استفاده از سایت اینترنتی (www.ncbi.nlm.nih.gov/blast) نشان داد که قطعه ۱۶۲۱ جفت بازی در این پلاسمید کلون شده است. هم‌چنین ژن کلون شده، ژن HXT2 است و ژن HXT2 این سویه ایرانی ساکارومایسس سرویزیه با ژن HXT2 سویه‌های دیگر با شماره دسترسی M32270 در بانک جهانی ژن از نظر توالی ۱۰۰٪ شباهت دارد. این ژن با شماره دسترسی JQ323554.1 در بانک جهانی ژن ثبت شده است. بررسی‌های که بر روی توالی ژن HXT2 جدا شده از سویه ساکارومایسس سرویزیه ایرانی انجام شد اطلاعات ارزش‌مندی را در اختیار ما قرار داد که می‌توان به مواردی چند اشاره کرد از جمله این‌که با بررسی توالی اسید آمینه‌ای پروتئین انتقال‌دهنده هگزوز ۲ مورد نظر نشان داد که توالی اسید آمینه مذکور با سه تا از توالی اسید آمینه با شماره‌های دسترسی NC accession 001145.2 و AAFW02000020.1 و AAFW020176.1 موجود در بانک جهانی ژن بیش‌ترین شباهت و هم‌سانی را دارد. پس آغازگرهای طراحی شده برای تکثیر ژن HXT2 اختصاصی هستند. پلاسمیدهای استخراج شده از کلنی باکتری‌ها (پلاسمید نوترکیب) تعیین توالی شد. کلونینگ قطعه ژن HXT2 در پلاسمید pTZ57R/T (برای تکثیر ژن) با روش‌های PCR و برش آنزیمی تایید شد. همه روش‌ها بیانگر کلون شدن قطعه فوق در پلاسمید ذکر شده بودند. این مطالعه راهی برای پیش‌رفت تولید پلاسمیدهای نوترکیب و بیان این ژن برای مطالعه آینده است. برای بیان این ژن نیاز به یک پروموتور قوی نظیر ADHI-promoter و GAPDH-promoter می‌باشد که این پروموتورها باعث افزایش میزان جذب هگزوزها توسط سلول‌های مخمر می‌شود که در نهایت میزان تولید الکل طی فرآیند تخمیری افزایش

حاصل از تعیین تترادف با فرمت الکتروگرام Chromas با استفاده از نرم‌افزار Chromas مورد بررسی قرار گرفت. پس از حذف تترادف‌های جانبی مربوط به قسمتی از ناقل، این تترادف‌ها ویرایش شده و به فرمت FAST.text آماده گردیدند. این تترادف با تترادف‌های موجود در بانک ژن در شبکه (<http://ncbi.nlm.nih.gov/BLAST>) و با جستجوی بلاست مقایسه گردیدند.

بحث و نتیجه‌گیری

پس از نتایج به‌دست آمده به مقایسه و ارزیابی داده‌های توالی‌یابی به‌دست آمده با داده‌ها و اطلاعات فوق‌الذکر پرداخته می‌شود. پس از به‌دست آمدن توالی مذکور، برای شناخت ماهیت و کارکرد آن نخست با استفاده از ابزارهای بیوانفورماتیکی و به‌طور مشخص ابزار BLAST میزان تشابهات و مطابقت‌های توالی مورد نظر، با اطلاعات توالی‌های موجود در بانک اطلاعاتی جهانی مورد سنجش قرار گرفت. در تفسیر نتایج بلاست انجام شده بعد از کسب یقین از صحت و ماهیت توالی به‌دست آمده، نکته‌ای که علاوه بر آن جلب نظر می‌کرد تشابه ۹۷٪ و یکسانی ۹۸٪ توالی ژن انتقال‌دهنده هگزوز ۲ با میل ترکیبی بالا برای انتقال گلوکز (HXT2) مورد نظر جدا شده از سویه ساکارومایسس سرویزیه ایرانی با تترادف مشابه این ژن موجود در بانک جهانی ژن (NCBI) می‌باشد (جدول ۱). مقایسه توالی‌های نوکلئوتیدی و آمینواسیدی حاصله در بانک جهانی ژن، شباهت زیادی را با سایر میکروارگانیزم‌های دیگر نشان می‌دهد. تعیین تترادف سکانس ژن HXT2 نمایانگر آن بود که کاست بیانی به همراه پروموتور T7، محل اتصال ریبوزوم، کدون آغازی (ATG قطعه ژنی HXT2)، بر چسب هیستیدینی (6X His tag) و سکانس پایانی، در تترادف مناسب و به صورت پشت سر هم قرار گرفتند. بررسی شباهت این ژن با سایر ژن‌های موجود در NCBI نشان داد که ژن HXT2 در اکثر سویه‌های ساکارومایسس سرویزیه حفظ شده است. بررسی نرم‌افزار حاکی از آن بود که این ژن پروتئینی با وزن

|||||
Sbjct 1045
TTTTCAACGCCGTCGGTATGAAAGATTCTTTCCAACTCCACGCTTTTAGGTATAGTCA 1104

Query 1151
ACTTCGGATCCACTTTCTGGGCGCTTATACACTGTTGATAAAATTTGGTCGTCGTAAGTGTCT 1210
Sbjct 1105
ACTTCGCATCCACTTTCTGGGCGCTTATACACTGTTGATAAAATTTGGTCGTCGTAAGTGTCT 1164

Query 1211
TATTGGGTGGTCTGCTTCCATGGCCATTTGTTTTGTTATCTTCTACTGTCGCTGCTCA 1270
Sbjct 1165
TATTGGGTGGTCTGCTTCCATGGCCATTTGTTTTGTTATCTTCTACTGTCGCTGCTCA 1224

Query 1271
CAAGCTTATATCCAAATGGTAAAGATCAACCATCTTCCAAGGCTGCCGTAACGTCATGA 1330
Sbjct 1225
CAAGCTTATATCCAAATGGTAAAGATCAACCATCTTCCAAGGCTGCCGTAACGTCATGA 1284

Query 1331
TTGCTTTTACCTGTTTATTCATTTTCTTCTCGCTATTAGTTGGGCCCAAAATGGCTACG 1390
Sbjct 1285
TTGCTTTTACCTGTTTATTCATTTTCTTCTCGCTATTAGTTGGGCCCAAAATGGCTACG 1344

Query 1391
TTATTGTTGCCGAATCCTATCCCTTTGGCGTGCAGAAAATCGTGCCTATGGCTATTGCTGTTG 1450
Sbjct 1345
TTATTGTTGCCGAATCCTATCCCTTTGGCGTGCAGAAAATCGTGCCTATGGCTATTGCTGTTG 1404

Query 1451
GTGCCAACTGGGATTTGGGGTTTCTGATGGTCTTCTCACTCCCTCATTACAAGTGCAA 1510
Sbjct 1405
GTGCCAACTGGGATTTGGGGTTTCTGATGGTCTTCTCACTCCCTCATTACAAGTGCAA 1464

Query 1511
TTGGATTTTACATACGGGTATGCTTTCATGGGCTGTTGGTATTTTCATTCTTCTACGTGT 1570
Sbjct 1465
TTGGATTTTACATACGGGTATGCTTTCATGGGCTGTTGGTATTTTCATTCTTCTACGTGT 1524

Query 1571
TTTTCTTTGCTGTGAAACCAAGGGCTTAAACATTAGAGGAAGTTAATGAAATGTATGTTG 1630
Sbjct 1525
TTTTCTTTGCTGTGAAACCAAGGGCTTAAACATTAGAGGAAGTTAATGAAATGTATGTTG 1584

Query 1631
AAGGTGTCAAACCAATGGGAAATCTGGTAGTGGATCTCAA 1670
Sbjct 1585
AAGGTGTCAAACCAATGGGAAATCTGGTAGTGGATCTCAA 1624

می‌یابد. در این تحقیق با استفاده از روش مهندسی ژنتیک ژن HXT2 به عنوان کدکننده پروتئین انتقال‌دهنده هگزوز با میل ترکیبی بالا جداسازی و کلون گردید. امید است با بررسی بیش‌تر روی این ژن و سایر خانواده این ژن احتمالاً در آینده مخمر نوترکیب جهت افزایش راندمان تولید الکل طی تخمیر ساکارومایسس سرویزیه طراحی و تهیه نمود.

Query 71
TGCTGAAATTCGCTACTAGCCGCTTGAAGTGGCTTCAACAACTTCTATCCACTCTA 130
Sbjct 29
TGCTGAAATTCGCTACTAGCCGCTG-ACNTGGCTCTCAAC-AACTTCTATCC-CTCTA 85

Query 131
CTCCGATAGTCAGAAATAGAGACGGATGAATCTCTCTATTCACAACTTCTGAATACA 190
Sbjct 86
CTCCGATAGGACATAAATATAGACGGATGAATCTCTCTATTC-AAACAACTTGAATACA 144

Query 191
CTAAGCTGAACCTCCAGCAAGCAATCGCCGATATGGACTGTTATCTGTTTATGTC 250
Sbjct 145
CTAAGCTGAACCTCCAGCAAGCAATCGCCGATATGGACTGTTATCTGTTTATGTC 204

Query 251
TAATGATGCAATTTGGTGGTGTCTTTGGTGGGACTGTTACCTCTGTTTGG 310
Sbjct 205
TAATGATGCAATTTGGTGGTGTCTTTGGTGGGACTGTTACCTCTGTTTGG 264

Query 311
TTAATCAACCGATTTCAAAGAAAGATTGGTCAAATGAAATCTGATGGTACCTATTATC 370
Sbjct 265
TTAATCAACCGATTTCAAAGAAATTTGGTCAAATGAAATCTGATGGTACCTATTATC 324

Query 371
TTTCGGAGCTCCGACTGGTTGATCGTGGTATCTTCAATATTTGGTGTGCTTTGGTG 430
Sbjct 325
TTTCGGAGCTCCGACTGGTTGATCGTGGTATCTTCAATATTTGGTGTGCTTTGGTG 384

Query 431
GGTTAACCTTAGGACGCTGGGTGATATGATGGAGTGAATTTGGTGTGCTGCTG 490
Sbjct 385
GGTTAACCTTAGGACTTCTGGTGTATGATGGAGTGAATTTGGTGTGCTGCTG 444

Query 491
TTCTGGTATACATCGTTGGTATTTGGATTCAAATGGCTTCTAGTGACAAATGGTACCAAT 550
Sbjct 445
TTCTGGTATACATCGTTGGTATTTGGATTCAAATGGCTTCTAGTGACAAATGGTACCAAT 504

Query 551
ATTTCATTGGTAGAATATCTCTGGTATGGGTGCGGTGGTATTGCTGCTTATCTCCAA 610
Sbjct 505
ATTTCATTGGTAGAATATCTCTGGTATGGGTGCGGTGGTATTGCTGCTTATCTCCAA 564

Query 611
CTTTGATTTCCGAAACAGCACCAAAACACATTAGAGGTACCTGTTTCTTCTATCAGT 670
Sbjct 565
CTTTGATTTCCGAAACAGCACCAAAACACATTAGAGGTACCTGTTTCTTCTATCANT 624

Query 671
TAATGATCACTTAGGTATTTTCTAGGTTACTGTACCAACTATGGTACTAAAGACTACT 730
Sbjct 625
TAATGATCACTTAGGTATTTTCTAGGTTACTGTACCAACTATGGTACTAAAGACTACT 684

Query 731
CCAATTCAGTTCAATGGAGAGTGCCTTTGGGTTTGAACITTTGCCTTCGCTATTTTCATGA 790
Sbjct 685
CCAATTCAGTTCAATGGAGAGTGCCTTTGGGTTTGAACITTTGCCTTCGCTATTTTCATGA 744

Query 791
TCGCTGGTATGCTAATGGTCCAGAACTTCCAAGATTCTTAGTCGAAAAGGCAGATACG 850
Sbjct 745
TCGCTGGTATGCTAATGGTCCAGAACTTCCAAGATTCTTAGTCGAAAAGGCAGATACG 804

Query 851
AAGACGCTAAACGTTCTTTGGCAAACTCAACAAAGTCAACATGAAGATCCAAGTATTG 910
Sbjct 805
AAGACGCTAAACGTTCTTTGGCAAACTCAACAAAGTCAACATGAAGATCCAAGTATTG 864

Query 911
TTGCTGAAATGGATACAATTTAGGCCAACGTTGAAACTGAAAGATTAGCCGGTAAACGCT 970
Sbjct 865
TTGCTGAAATGGATACAATTTAGGCCAACGTTGAAACTGAAAGATTAGCCGGTAAACGCT 924

Query 971
CTTTGGGTGAGTTATTTCTCCAAACAAAGGTGCTATTTTACTCGTGTGATTATGGGTATTA 1030
Sbjct 925
CTTTGGGTGAGTTATTTCTCCAAACAAAGGTGCTATTTTACTCGTGTGATTATGGGTATTA 984

Query 1031
TGATTCAACTCTTACACAAATTAACGGTAAACAACTACTTCTTCTATTATGGTACTACTA 1090
Sbjct 985
TGATTCAACTCTTACACAAATTAACGGTAAACAACTACTTCTTCTATTATGGTACTACTA 1044

Query 1091
TTTTCAACGCCGTCGGTATGAAAGATTCTTTCCAACTTCCACGCTTTTAGGTATAGTCA 1150

تشکر و قدردانی

از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه شهید باهنر کرمان بخاطر حمایت مالی و فراهم نمودن امکانات این پژوهش صمیمانه تشکر و قدردانی می‌گردد.

منابع

- [1] Ratnam V, Narasimha Rao M, Damodar Rao M, Subba Rao S, Ayyanna C. Optimization of fermentation conditions for the production of ethanol from sago starch using response surface methodology. *World J Microb Biot* 2003; 19: 523-526.
- [2] Pretorius S, Tiot M, Rensburg P. Designer yeast for the fermentation industry of the 21 century. *Food Technol Biotech* 2003; 41:3-10.
- [3] Johnson D, Thomas M. The monosaccharide transporter gene family in Arabidopsis and rice: a history of duplications, adaptive evolution, and unctional divergence. *Mol Biol Evol* 2007; 24: 2412-2423.
- [4] Ko CH, Liang H, Gaber RF. Roles of multiple glucose transporters in *Saccharomyces cerevisiae*. *Mol Cell Biol* 1993; 13: 638-648.
- [5] Johnston M, Kim JH. Glucose as a hormone: receptor-mediated glucose sensing in the yeast *Saccharomyces cerevisiae*. *Biochem Soc Trans* 2005; 33: 247-252.
- [6] Kruckeberg AL, Bisson LF. The HXT2 gene of *Saccharomyces cerevisiae* is required for high - affinity glucose transporter required. *Mol Cell Biol* 1990; 10: 5903-5913.
- [7] Perez M, Luyten K, Michel R, Riou C, Blondin B. Analysis of *saccharomyces cerevisiae* hexose carrier expression

[9] Fillion L, Ageorges A, Picaud S, Coutos-Thévenot P, Lemoine R, Romieu C, Delrot S. Cloning and expression of a hexose transporter gene expressed during the ripening of grape berry. *Plant Physiol* 1999; 120: 1083-1094.

during wine fermentation: both low- and high- affinity hxt transporters expressed. *FEMS Yeast Res* 2005; 5: 351-361.

[8] Elbin K, Larsson CH, Bill RM, Albers E, Snoep JL, Boles E, et al. Role of hexose transport in control of glycolytic flux in *saccharomyces cerevesiae*. *Appl Environ Microbiol* 2004; 9: 5323-5330.

Cloning and DNA sequence analysis of the glucose transporter gene2 from Iranian *Saccharomyces cerevisiae*

Saleh Amiri (M.Sc)^{*1}, AliReza Tarinejad (Ph.D)², Gholamreza Sharifi Sirchi (Ph.D)¹

1 – Dept. of Biotechnology, Faculty of agriculture, Shahid Bahonar Kerman University, Kerman, Iran

2 – Dept. of Biotechnology, Faculty of agriculture, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran

(Received: 11 Jun 2011 Accepted: 24 Jul 2012)

Introduction: *Saccharomyces cerevisiae* has 20 genes that encode hexose transporter proteins including HXT1 to HXT17, GAL2, SNF3 and RGT2. Among these gene families, seven genes (HXT1-HXT7) have important role in alcohol production. The aim of this study was the identification and isolation of HXT2 gene from *Saccharomyces cerevisiae* genome by PCR technique and cloning into vector containing suitable expression promoter in order to design expression vector as a basis to produce recombinant yeast by transformation.

Materials and Methods: After designing specific oligonucleotides primers, fragment gene amplified by PCR. Gene HXT2 inserted into pTZ57R vector by restriction enzymes EcoRI and HindIII and T4 ligase. After transformation of pTZ57R/THXT2 into *E.coli*, plasmid recombinant analysis considered. The final further analysis by restriction enzymes digestion and software were evaluated.

Results: HXT2 gene isolated from pTZ57R/THXT2 has correct size in agarose gel electrophoresis. Electrophoresis analysis showed that this gene has correct size on agarose gel. Software study showed that this gene encode proteins with 59.84 KDa molecular weight having 541 amino acids with isoelectric point 8.3.

Conclusion: HXT2 gene by PCR optimization from *saccharomyces cerevisiae* was isolated and cloned into prokaryotic host. This is the first report of isolation and cloning of this gene by using genetic engineering technique in IRAN that can be used for cloning into suitable expression vector to improve alcohol fermentation yield.

Keywords: Cloning, *Saccharomyces cervesiae*, Gene HXT2, Recombinant plasmid of pTZ57R/THXT2

* Corresponding author: Fax: +98 9148989735; Tel: +98 9148989735
salehamiriii@gmail.com